

ДЕРЖАВНА
цільова програма розвитку дошкільної освіти на період до 2017 року

Загальна частина

Основними завданням дошкільної освіти є збереження та зміцнення фізичного, психічного і духовного здоров'я дитини, виховання любові до України, шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, свідомого ставлення до себе, оточення та довкілля, формування особистості дитини, розвиток її творчих здібностей, набуття нею соціального досвіду тощо.

Існуюча мережа дошкільних навчальних закладів на сьогодні не в повній мірі забезпечує освітні потреби населення. Лише 56 відсотків дітей від загальної кількості відповідного віку відвідують дошкільні навчальні заклади. Окрім того, відмічається перевантаження груп дітьми (на ста місцях виховується сто вісім дітей, у міських поселеннях – сто дев'ятнадцять). Кількість дітей, які перебувають на черзі з влаштування до дошкільних навчальних закладів, становить понад 106 тис. Дітей п'ятирічного віку дошкільною освітою охоплено 93,5 відсотка, що не забезпечує рівні стартові умови для подальшого навчання в школі та суперечить вимогам чинного законодавства.

Здобуття якісної дошкільної освіти ускладнюється незадовільним станом матеріально-технічної бази дошкільних навчальних закладів.

Мета Програми

Метою Програми є розроблення механізму розвитку дошкільної освіти та його впровадження в практику роботи; забезпечення конституційних прав і державних гарантій дітям дошкільного віку на доступність та безоплатність здобуття дошкільної освіти, в тому числі і дітям п'ятирічного віку у державних та комунальних дошкільних навчальних закладах.

Ця Програма є основою для розроблення регіональних програм розвитку дошкільної освіти.

Шляхи і способи розв'язання проблеми

Можливі два способи розв'язання проблеми.

Перший спосіб передбачає вирішення питань на рівні місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, за умови збереження обсягів фінансування за рахунок коштів відповідних бюджетів.

Недоліком першого способу є неврегульованість питання щодо фінансування дошкільних навчальних закладів, що не дасть змоги суттєво поліпшити їх матеріально-технічну, навчально-методичну та експериментальну базу.

Другий, оптимальний спосіб передбачає надання державної підтримки для зміцнення матеріально-технічної бази дошкільних навчальних закладів, що стимулюватиме розвиток дошкільної освіти.

Проблему передбачається розв'язати шляхом:

- збереження та підтримки мережі дошкільних навчальних закладів різних типів і форм власності;

- створення умов для обов'язкового здобуття якісної дошкільної освіти дітьми п'ятирічного віку;

- розширення мережі дошкільних навчальних закладів, що працюють за одним чи кількома пріоритетними напрямками діяльності (художньо-естетичний, фізкультурно-оздоровчий, музичний, гуманітарний, тощо);

- запровадження в освітній процес дошкільних навчальних закладів сучасних освітніх технологій, у тому числі проведення комп'ютеризації дошкільних навчальних закладів, забезпечення підключення до мережі Інтернет;

- підвищення рівня науково-методичного забезпечення дошкільної освіти, створення інформаційно-методичних комплектів (електронні посібники, віртуальні лабораторії, електронні бази, освітні портали тощо) та забезпечення умов їх використання у системі дошкільної освіти;

- здійснення моніторингу якості дошкільної освіти на різних її рівнях;

- формування у дітей та їх батьків культури здорового способу життя;

- налагодження випуску вітчизняного виробництва навчально-методичного, ігрового обладнання і дидактичних засобів навчання та забезпечення ними відповідно до потреби дошкільних навчальних закладів;

- модернізації змісту психолого-педагогічної, методичної, практичної підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів;

- реалізації компетентнісного підходу в освітньому процесі;

- створення Міжвідомчої ради при Міністерстві освіти і науки з питань дошкільної освіти з метою координації діяльності всіх структур системи дошкільної освіти;

- створення окремих підрозділів з питань дошкільної освіти в управліннях освіти обласних, міських (районних) управліннях (відділах) освіти;

- удосконалення змісту роботи з батьками (створення ресурсних центрів професійного консультування, енциклопедії для батьків);

- розроблення та запровадження медіа освіти, створення інформаційних дошкільних програм ("Електронна пошта для батьків" тощо).

Завдання і заходи

Основними завданнями Програми є:

забезпечення конституційних прав і державних гарантій дітям дошкільного віку на доступність здобуття якісної дошкільної освіти;

створення умов для дітей п'ятирічного віку на здобуття обов'язкової дошкільної освіти;

збереження та розвиток мережі дошкільних навчальних закладів різних типів і форм власності відповідно до потреби;

зміцнення навчально-методичної та матеріально-технічної бази дошкільних навчальних закладів;

поліпшення якості дошкільної освіти, створення механізму стійкого інноваційного її розвитку;

забезпечення особистісного зростання кожної дитини з урахуванням її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей;

збереження та зміцнення здоров'я дітей з раннього дитинства;

модернізація системи підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів;

розвиток наукових досліджень у галузі дошкільної освіти, що сприятиме розвитку особистості дитини у подальшому її житті та забезпечить розвиток інноваційної економіки на основі інтеграції освітньої, наукової та виробничої діяльності;

поглиблення міжнародного співробітництва з питань дошкільної освіти;

розширення форм роботи з батьками.

Програму передбачається виконати протягом семи років.

Очікувані результати, ефективність Програми

Виконання Програми дасть змогу:

- удосконалити нормативно-правову базу з питань забезпечення ефективного розвитку дошкільної освіти;
- створити умови для подальшого розвитку дошкільної освіти;
- удосконалити та розвинути мережу дошкільних навчальних закладів різних типів і форм власності;
- зміцнити матеріально-технічну базу дошкільних навчальних закладів;
- збільшити кількість залучених до здобуття дошкільної освіти дітей з метою задоволення їх освітньо-культурних потреб, а також потреб у самовизначенні і творчій самореалізації;
- забезпечити розвиток системи перепідготовки та підвищення кваліфікації педагогічних кадрів позашкільних навчальних закладів.

Обсяги та джерела фінансування

Обсяг фінансування Програми уточнюється щороку під час складання проекту Державного бюджету України та місцевих бюджетів на відповідний рік у межах видатків, передбачених головному розпорядникові бюджетних коштів, відповідальному за виконання завдань і заходів Програми.